

KUGLAŠKI SAVEZ SRBIJE

UPUTSTVO

**ZA RAD I POSTUPAK
KUGLAŠKIH SUDIJA**

BEOGRAD 2016. GOD.

Na osnovu sudijskog pravilnika Kuglaškog saveza Srbije, a u cilju jednobraznog rada i postupka kuglaških sudija prilikom vođenja i suđenja zvaničnih kuglaških takmičenja na teritoriji KSS, Sudijska komisija Kuglaškog saveza Srbije, izdaje:

UPUTSTVO

Za rad i postupak kuglaških sudija

Uputstvom se utvrđuje i određuje način rada i postupak svih kuglaških sudija koji vode ili sude zvanična kuglaška takmičenja koje organizuje KSS i njegove niže kuglaške organizacije.

Za vođenje i suđenje zvaničnih kuglaških takmičenja na teritoriji KS Srbije, delegiraju se kuglaške sudije odgovarajućeg ranga i sa važećom licencom.

Za zvanična kuglaška takmičenja na kompjuterizovanim kuglanama delegiraju se:

Na četvorostaznim kuglanama: glavni sudija i sudija zapisničar

Na šestostaznim kuglanama: glavni sudija, pomoćni sudija i sudija zapisničar,

Na ostalim kuglanama: glavni sudija i sudije zapisničare na stazama.

Delegiranje glavnih sudija u super ligama i na svim državnim takmičenjima vrši sudijska komisija KSS. Glavne sudije u nižim ligama delegiraju sudijske komisije Srbije centar i Vojvodine a sudije na stazama i sudije zapisničare na svim takmičenjima, delegiranje vrše matične sudijske organizacije.

Prilikom delegiranja glavnih sudija i sudija na stazama koje vrše matične sudijske organizacije, mora se voditi računa o rangu i značaju kuglaških takmičenja.

Regularnost i urednost odvijanja svakog kuglaškog takmičenja naročito zavisi od pravilnog rada i postupka sudijske ekipe koja vodi takmičenje, pri čemu glavni sudija ima posebno važnu ulogu. Zbog toga svaki kuglaški sudija mora svoju dužnost da obavlja: odgovorno, savesno, nepristrasno i uredno.

Sve kuglaške sudije, koji se delegiraju da vode ili sude zvanična kuglaška takmičenja, obavezne su da dobro prouče, poznaju i u praksi sprovode:

- Sportski pravilnik za kuglanje na devet čunjeva
- Tehnički pravilnik
- Sudijski pravilnik
- Registracioni pravilnik
- Disciplinski pravilnik
- Propozicije dotičnog takmičenja i
- Uputstvo za rad i postupak sudija.

OBAVEZE I ZADACI SUDIJA

Delegirani sudija obavezan je da dođe na takmičenje za koje je delegiran (obučen po sudijskom pravilniku), a u slučaju opravdane sprečenosti mora da sebi nađe zamenu sa sudijom odgovarajućeg ranga i sa važećom licencom (za Super lige da se nalazi na spisku sudija koji mogu da sude Super ligu), a o tome mora obavestiti sudijsku komisiju koja ga je delegirala. Ukoliko neki sudija nije u mogućnosti da sebi nađe zamenu obavezan je da o tome obavesti sudijsku komisiju koja ga je delegirala najmanje 48 časova pre početka takmičenja.

Delegirani sudija je obavezan i dužan da blagovremeno, potpuno i uredno obavlja svoju dužnost na takmičenju za koje je delegiran, a naročito da ažurno vodi, sređuje i dostavlja dokumentaciju sa takmičenja.

Delegirani sudija mora da se maksimalno angažuje na praćenju toka takmičenja i da blagovremeno preduzima odgovarajuće mere iz svoje nadležnosti i datim pravima.

DUŽNOSTI SUDIJA

1. Glavni sudija: dolazi na takmičenje najkasnije 30 minuta pre početka i obavlja sledeće dužnosti:

a) pre početka takmičenja:

- vrši kontrolu i pregled kuglane. Kontroliše čistoću kuglane, temperaturu u kuglani, ispravnost i broj kugli, ispravnost čunjeva, ispravnost rada automata, totalizatora, komandnog stola, foto ćelija za prestup, postojanje termometra, sata i zastave,
- prima dokumentaciju za utakmicu od predstavnika domaće ekipe,
- predaje treneru gostujuće ekipe prijavu sastava domaće ekipe,
- formira takmičarsku komisiju na kuglani (vođe ekipa i glavni sudija)
- kontroluje dokumentaciju za dotično takmičenje,
- obavlja razgovor sa sudijama o načinu rada i proverava prisutnost tehničkog lica na kuglani.

b) u toku takmičenja:

- na 5 minuta pre početka takmičenja pištaljkom poziva ekipe i postupa po Propozicijama za dato takmičenje

- pažljivo prati igru, ponašanje igrača i rad sudija i po potrebi preduzima mere,
- vodi brigu o održavanju reda i ponašanju svih prisutnih učesnika takmičenja,
- rešava sve sporne slučajeve u saradnji sa takmičarskom komisijom na kuglani i

c) po završetku takmičenja:

- kontroluje i potpisuje dokumentaciju zajedno sa vođama ekipa, koju je kod kompjuterizovanih kuglana pripremio sudija zapisničar, a kod ostalih kuglana sam vrši popunjavanje ekipnih zapisnika i sudijskih izveštaja,

- u roku od jednog sata obavezan je da javi rezultat sa takmičenja licu koje je navedeno u Propozicijama, a svu dokumentaciju sa takmičenja u roku od 48 časova dostavlja organizatoru.

2. Sudija zapisničar:

- dolazi na takmičenje 15 minuta pre nastupa igrača i obavlja sledeće poslove:

- popunjava tablu ili grafikon,
- dokumentaciju za utakmicu dobijenu od domaće ekipe nastavlja popunjavati do kraja utakmice,
- kontroluje tačnost pojedinačnih zapisnika i rezultat igrača upisuje u grafikon, na tablu i u ekipni zapisnik.
- prikuplja uplate - prijavninu na takmičenju gde je to određeno propozicijama,
- kad proveri tačnost upisanih i sabranih rezultata u zapisnicima takmičenja, iste predaje glavnom sudiji na potpis,
- uručuje kopije zapisnika učesnicima takmičenja i
- Sudija zapisničar je i zamenik glavnog sudije u slučajevima kad je on odsutan.

d) Sudija na stazi:

- dolazi na takmičenje 15 minuta pre početka nastupa takmičara, radi dogovora sa glavnim sudijom o načinu rada, a u toku takmičenja vrši sledeće poslove:

- prati igru i ponašanje takmičara u toku njihovog nastupa,
- prati ispravnost rada automata i totalizatora i blagovreno reaguje u slučaju neispravnosti i o tome obaveštava glavnog sudiju i sekundante,
- prati učinak kugle svakog hica, upisuje učinak kugle u pojedinačni zapisnik i sabira rezultate u istom.
- u slučaju prekršaja igrača u toku nastupa na propisan način označava kazne u zapisniku koje izriče glavni sudija,
- saraduje sa glavnim sudijom u toku takmičenja, a po potrebi traži njegovu intervenciju.

POSTUPAK KOD POSEBNIH DOGAĐAJA NA TAKMIČENJIMA

Ako neka ekipa nije došla na utakmicu u određeno vreme, prema propozicijama dotičnog takmičenja čeka se pola sata i ukoliko ekipa ne stigne, glavni sudija prisutnu ekipu proglašava pobednikom, službenim rezultatom na osnovu propozicija dotičnog takmičenja, ispunjava ekipni zapisnik u koji uvodi igrače prisutne ekipe, spisak igrača prisutne ekipe i svoj izveštaj dostavlja u roku od 48 časova organizatoru takmičenja.

Kada par ili pojedinac ne dođu na takmičenje u određeno vreme, glavni sudija će upražnjena mesta popuniti rezervom, a ako nema rezerve onda treba nastojati da se upražnjena mesta popunjavaju igračima narednog bloka.

Ako zakasneli igrač ili par dođu o njihovom nastupu odlučuje glavni sudija, ceneći razloge njihovog zakašnjenja i mogućnost nastupa.

Kada se desi kvar na nekoj stazi koji je moguće popraviti, zamrse se kanapi ili zastanu kugle, glavni sudija daje znak za prekid igre svih igrača (komandom "staze stop") pritom vodeći računa da neki od igrača nije u zaletu i zaustavlja vreme na svim stazama. Kad tehničko lice otkloni smetnje i vrati se iz prostora gde su automati, glavni sudija daje znak za nastavak takmičenja (komandom "staze slobodne") a ako tehničko lice ili glavni sudija pokušavaju da razmrse čunjeve sa komandnog pulta onda su obavezni da zaustave vreme na susednoj stazi.

U slučaju kvara na jednoj stazi koji se ne može popraviti, utakmica se nastavlja na ostalim ispravnim parnim stazama, tako da svaki igrač ima svog protivnika. Utakmica se može nastaviti ako su ispravne najmanje dve staze. Ako je propozicijama predviđeno i ekipe se dogovore, utakmica se može završiti postignutim rezultatom do nastanka kvara.

Ako dođe do kvara ili nekog događaja na kuglani, usled čega se utakmica ne može nastaviti, glavni sudija prekida utakmicu, sačinjava zapisnik u kojem opisuje poziciju svih igrača u momentu prekida, dogovara sa takmičarskom komisijom na kuglani nastavak prekinute utakmice i sve to zajedno potpisuju.

Kopiju kompletne dokumentacije sa prekinute utakmice (zapisnik o prekidu, popunjen ekipni zapisnik, pojedinačne zapisnike igrača, spiskove ekipa i svoj izveštaj), glavni sudija dostavlja organizatoru takmičenja u roku od 48 časova od prekida utakmice, a originale čuva kod sebe za nastavak utakmice.

Kugla za vreme trajanja utakmice može da stoji:

- a) igraču u rukama,
- b) sekundantu u rukama i
- c) u kuglovodu.

Ukoliko igrač sa ili bez sekundanta ostavi kuglu na stolicu, ili sa istom izađe iz takmičarskog prostora, napravio je disciplinski prekršaj i izveo hitac a ukoliko je stavio kuglu na stolicu ili pod napravio je disciplinski prekršaj. Ukoliko je kugla sama napustila takmičarski prostor na bilo koju stranu, smatra se da je hitac izveden bez prekršaja, a sudija mu na totalizatoru dodaje jedan hitac.

Za prekršaje koje naprave sekundant ili trener (glasno pričanje, navijanje, ulazak u takmičarski prostor bez odobrenja sudije, prigovaranje odlukama sudije, ustajanje za vreme sekundiranja) biće kažnjeni žutim disciplinskim kartonom a u ponovljenom slučaju crvenim koji istovremeno znači zabranu sekundiranja na toj utakmici, tj. isključenje sa mesta sekundiranja ali sa pravom nastupa kao igrač u nekom od narednih setova.

Igraču za vreme trajanja seta je zabranjeno da napušta takmičarski prostor. Prelaz preko bele linije na bilo koju stranu je tehnički prekršaj prestup. Za brisanje patika u toku trajanja igre igrač je obavezan obezbediti u svom igračkom prostoru posebnu krpu. U takmičarskom prostoru može stajati krpa za brisanje patika i ništa drugo.

Kada neka ekipa najavi žalbu na utakmici, glavni sudija je obavezan da najavu žalbe evidentira na ekipnom zapisniku i sudijskom izveštaju. Ekipa koja je najavila žalbu dužna je da u roku od 48 časova pošalje takmičarskoj komisiji kompletnu dokumentaciju u vezi sa najavljenom žalbom i plus dokaz o uplati takse za žalbu. Glavni sudija je obavezan u vezi sa najavom žalbe da u roku od 24 časa od završetka utakmice pošalje svoj dopunski izveštaj.

Ako se za vreme takmičenja dogodi neki slučaj koji nije predviđen propisima, propozicijama ili ovim uputstvom, glavni sudija će u duhu i u skladu sa važećim pravilima i uz konsultaciju takmičarske komisije na kuglani doneti konačnu odluku na licu mesta, koja je konačna.

Dokumentacija sa zvaničnih kuglaških takmičenja mora da se tačno, uredno i potpuno vodi i blagovremeno dostavlja. Za tačno i uredno vođenje pojedinačnog zapisnika odgovoran je sudija na stazi a za sređivanje i blagovremeno dostavljanje celokupne dokumentacije sa takmičenja odgovoran je glavni sudija.

Način dostavljanja dokumentacije sa takmičenja, odrediće se propozicijama takmičenja a sudije su obavezne da to dosledno sprovode.

Glavni sudija, sudija zapisničar i sudija na stazi za vreme obavljanja svojih dužnosti moraju nositi sudijsku opremu propisanu Sudijskim pravilnikom.

Pored ovoga sve sudije su obavezne da kod sebe imaju: sudijsku legitimaciju sa overenom licencom, žuti i crveni karton, plavu i crvenu olovku, a glavni sudija i pištaljku.

Za obavljanje svojih dužnosti sudijama se isplaćuje odgovarajuća taksa koju određuje KSS.

O visini sudijske takse kao i o izmenama iste, sudije će biti blagovremeno obavestene preko svojih matičnih organizacija. Kod isplate nadoknade glavnom sudiji se zaračunava jedan sat više zbog ranijeg dolaska, kasnijeg odlaska i javljanja rezultata. Kada se sudija delegira da sudi takmičenje van svog mesta boravka, tada ima pravo na putne troškove i pola dnevnice. Putni troškovi se obračunavaju u visini autobuske karte.

Dnevnica se obračunava u visini koju odredi KSS. Sudijska taksa, putni troškovi i dnevnicu isplaćuje se sudiji odmah po završetku takmičenja. U slučaju da nekom sudiji nisu isplaćeni pripadajući troškovi isti treba da se obrati predsedniku Takmičarske komisije koja vodi dotično takmičenje.

Sudijska organizacija KSS poziva sve sudije da se maksimalno založe na ispunjavanju svojih dužnosti i obaveza, kao i da svojim objektivnim, stručnim i nepristrasnim suđenjem doprinesu urednom i regularnom odvijanju kuglaških takmičenja.

Sudijska organizacija KSS i njeni organi, dužni su da ostvare uvid u rad sudija, da blagovremeno preduzimaju odgovarajuće mere prema sudijama koji se ponašaju suprotno važećim pravilima.

SUDIJSKA KOMISIJA KSS